

Stop met hallelujaverhalen over hernieuwbare energie

Posted on 24 augustus 2022 by Maarten van Andel

Geef eerlijke voorlichting en stop met het vertellen van duurzaamheidssprookjes, betoogt Maarten van Andel. Burgers zijn niet dom, die begrijpen heus wel dat aan alles voor- en nadelen kleven.

Bedrijven maken een duurzaam keurmerk vaak niet waar. Er is een wildgroei van meer dan 200 milieulabels in Europa. Regeringen presenteren CO_2-export als CO_2-reductie. Nadelen van hernieuwbaar genoemde energieopties worden verbloemd. Milieuschade door windmolens en zonneparken is wettelijk vogelvrij. Kritiek op klimaatmodellen en klimaatbeleid wordt genegeerd of zelfs verketterd.

Er gaat gelukkig veel goed dankzij burgers

Gelukkig gaat er ook veel goed op het gebied van duurzaamheid. Veel burgers rijden netjes 100, organiseren zwerfvuilopruimacties, installeren zonnepanelen op hun dak, isoleren hun huis, gebruiken deelauto's, pakken vaker de (elektrische) fiets, eten minder vlees en richten duurzaamheidsplatforms op om samen met

gemeentes energie en CO_2 te besparen. Ik constateer zelfs dat burgers niet zelden voorlopen op overheden, en vaak heel goed begrijpen wat er mogelijk en nodig is. Veel mensen beseffen ook steeds beter dat de persoon die ze elke morgen in de spiegel zien met zijn of haar consumptiegedrag direct en indirect een meerderheid van alle CO_2-uitstoot veroorzaakt.

Een minderheid van de mensen verpest de inzet van de meerderheid helaas nog, door veel te hard te rijden, rotzooi in de berm te gooien, terrasstralers te gebruiken en winkeldeuren open te zetten met loeiende airco of verwarming. Terrasstralers zijn nu in Frankrijk gelukkig verboden in de horeca, dat zouden we hier ook moeten doen. Een decadentere vorm van energieverspilling kan ik niet bedenken, of het moet heel hard rijden zijn.

Uiteindelijk zal verduurzaming en CO_2-reductie voornamelijk uit ons eigen gedrag moeten komen, en niet van miljardensubsidies op windmolens, zonneparken, biomassacentrales, waterstoffabrieken, warmtepompen en elektrische auto's. Met al die peperdure infrastructuur besparen we na 25 jaar ploeteren nog maar 7% werkelijke CO_2.

Meer aandacht voor energiebesparend gedrag

De overheid zou zich veel meer moeten richten op stimulering en ondersteuning van energiebesparend gedrag, met gerichte wetgeving (zoals een verbod op terrasstralers), kordate handhaving (zoals torenhoge boetes en vlotte rijontzegging voor hardrijders), effectieve subsidies (zoals op huisisolatie), en vooral transparante objectieve informatievoorziening. Dat laatste is cruciaal voor herstel van wederzijds vertrouwen, en voor een oprecht inzicht in wat wel en niet kan en wel en niet helpt. Daarbij mogen en moeten ook de dilemma's in duurzaamheid worden benoemd, met wat minder publicitaire en electorale angst.

Burgers zijn niet dom, die begrijpen heus wel dat aan alles voor- en nadelen kleven. Het presenteren van louter voordelen zonder het benoemen van nadelen, maakt veel mensen achterdochtig en onwillig. Een betuttelend verhaal dat te mooi is om waar te zijn, ís vaak ook niet waar. Kijk maar naar de loze beloftes van duurzame keurmerken en milieulabels, en van CO_2-export onder het mom van CO_2-reductie. Het is daarom onbegrijpelijk en onverantwoordelijk dat overheden, bedrijven en zelfs universiteiten zich met al hun dure communicatiespecialisten steeds vaker

verlagen tot hallelujaverhalen over hernieuwbaar genoemde energieopties.

Hallelujaverhalen blijken greenwashing

Die hallelujaverhalen blijken soms regelrechte 'greenwashing'. Greenwashing wordt omschreven als 'het verspreiden van desinformatie door een organisatie teneinde een milieuverantwoordelijk imago te presenteren'. Eneco maakt zich hier momenteel schuldig aan, met de aankondiging om aan zakelijke klanten alleen nog groene stroom te gaan leveren. Waarom aan zakelijke klanten? Als die het krijgen, krijgen u en ik het niet. Groene stroom is immers schaars.

Eneco en Nederland kunnen die groene stroom bij lange na niet zelf opwekken, dus koopt Eneco buitenlandse groene energiecertificaten. Eneco's klanten moeten daarom meer gaan betalen, en ook hier geldt weer dat die buitenlandse certificaten dan niet naar een ander gaan. De hoogste bieder wint, en die woont vast niet in Polen of Oekraïne. Eneco exporteert zo CO_2-uitstoot naar andere landen.

Eneco en Stanford maken zich schuldig aan greenwashing

Zelfs de gerenommeerde Stanford University maakt zich nu schuldig aan greenwashing, met het publiceren van aantoonbare onwaarheden over een volledige energietransitie in 2050 of zelfs 2035. Professor Mark Jacobson, een fervent voorvechter van 100% duurzame energie, laat zich kennelijk meeslepen door zijn idealen zonder naar de feiten te kijken. Analyse van Jacobsons plan, dat biomassa en kernenergie uitsluit, leert dat we wereldwijd de komende 30 jaar elke dag minstens 15 miljoen zonnepanelen en 600 windmolens zouden moeten maken en installeren. Tienduizend dagen achter elkaar.

Vertaald naar Nederland, dat ongeveer een half procent van alle mondiale energie verbruikt, zijn dat 75.000 zonnepanelen en 3 windmolens per dag. En na 2050 moeten we ter vervanging in datzelfde tempo blijven doorbouwen. Een absurd scenario, met onafzienbare milieuschade en zonder praktische onderbouwing.

We weten nu echt wel dat hernieuwbaar

genoemde energie nadelen heeft

Laten we stoppen met het publiceren en vooral met het gretig geloven van dergelijke hallelujaverhalen. We weten nu echt wel dat biomassa enorme luchtvervuiling, stikstofdepositie en CO_2-uitstoot veroorzaakt. We weten nu echt wel dat de stroom voor elektrische auto's en warmtepompen voornamelijk fossiel wordt opgewekt.

We weten nu echt wel dat windmolens ernstige gezondheidsschade veroorzaken. We weten nu echt wel dat Oeigoeren worden onderdrukt en uitgebuit in de Chinese zonnepanelenindustrie. We weten nu echt wel dat lithium en kobalt voor elektrische auto's met gruwelijke slavenarbeid en milieuschade worden gedolven, en dat deze zeldzame metalen in de aardkorst voor het eind van deze eeuw goeddeels uitgeput zullen zijn.

Relatief nieuw is het bericht dat snelle erosie van de voorrand van windmolenwieken veel giftig bisphenol-A (BPA) in het milieu brengt. BPA zit in de epoxyhars waar windmolenwieken van zijn gemaakt. De voorrand van de wieken, die met honderden kilometers per uur door de lucht klieft, kan snel eroderen door botsing met bijvoorbeeld stof, zand, hagel en insecten.

Windmolenwieken moeten hierdoor soms al na vijf jaar worden gerepareerd of vervangen. Wiekslijtage is zelfs het grootste windmolenprobleem waarbij giftige stoffen vrijkomen. Op de tweede plaats staat gondelbrand, door bijvoorbeeld oververhitting, kortsluiting of blikseminslag.

Open en eerlijke communicatie

Deze nadelen diskwalificeren windmolens niet per definitie, maar zouden veel meer open en eerlijk door de overheid moeten worden afgewogen en gecommuniceerd. Dat geldt ook voor de dilemma's die dergelijke nadelen oproepen in het duurzaamheidsbeleid. Die dilemma's zijn van groot belang, en zouden transparant met alle burgers gedeeld moeten worden. Daar schrikken wij heus niet van.

We kennen het dilemma van Gronings aardgas dat veel schoner is dan steenkool maar ook aardbevingen veroorzaakt. We snappen de dilemma's van zonnepanelen die grond en water zodanig bedekken dat er niks meer onder groeit en bloeit, van

60 ton wegende kunststof windmolenwieken die niet recyclebaar zijn, en van waterkrachtstuwmeren die lokale ecosystemen beschadigen.

Investeren in fossiel en kernenergie kan ineens weer wel

Dergelijke dilemma's kunnen lang niet altijd simpelweg in het voordeel van CO_2-reductie beslecht worden. Klimaat, natuur en samenleving zijn te complex om met het enkele criterium van CO_2 te bestieren. De meeste mensen begrijpen dit in tegenstelling tot sommige overheden en rechters uitstekend.

Het blijkt ook eens te meer met de huidige torenhoge energieprijzen en dreigende gastekorten. Ineens kan, tegen alle energiebeleid en klimaattopresoluties van de afgelopen jaren in, wel degelijk geïnvesteerd worden in fossiele brandstoffen, met LNG-terminals, aardgasboringen en verlengde kolenstook. In de Duitse regering stemmen Die Grünen, toch ooit ontstaan uit de anti-atoomlobby, zelfs in met langere openstelling van drie kerncentrales.

Laten we stoppen met duurzaamheidssprookjes

Duurzaamheid en energie zijn kortom complexe thema's, en het is logisch en zelfs onvermijdelijk dat daarin dilemma's optreden en vaak geen eenduidige oplossingen bestaan. Iets anders voorspiegelen is op zijn best de halve waarheid, en neigt al gauw naar propaganda en nepnieuws. Heel duur nepnieuws, waarvoor overheden, bedrijven, boeren en burgers zich blauw betalen om het in stand te houden.

Laten we in dit rijke hoogopgeleide landje elkaar wat serieuzer gaan nemen, eerlijke voorlichting gaan geven, de mensen weer centraal stellen, en stoppen met het vertellen en geloven van duurzaamheidssprookjes. We zien het vroeger of later toch wel als de keizer in werkelijkheid helemaal geen kleren aanheeft.

Maarten van Andel *publiceert regelmatig in Wynia's Week over 'de energietransitie'. Zie ook zijn integrale analyse over waterstof.*

Kijk ook naar het gesprek van Syp Wynia met Maarten van Andel op ***deze video***:

Steunt u de onafhankelijke berichtgeving van Wynia's Week? Dat

*kan **HIER**. Hartelijk dank!*